

UNED : LLETYA GWARTHEG

STAFF

CYFLWYNIAD

Pwrpas yr Uned hon yw dangos yr angen am lety wedi ei gynllunio'n dda er mwyn ceisio cael y cynnyrch gorau o'r anifeiliaid, sicrhau gwell hwsmonaeth a lleihau'r bygythiad o glefyd yn dechrau ac ymledu.

Ar ddiwedd yr Uned hon, bydd myfyrwyr yn deall yr anghenion yn dda, a'r opsiynau sydd ar gael i sicrhau bod yr arian sy'n cael ei wario ar adeilad newydd yn werth y gost, neu fod y defnydd gorau'n cael ei wneud o'r adeiladau presennol.

GEIRIAU ALLWEDDOL

Gofynion -

- Lles yr anifail (dylid o leiaf weithredu safonau codau lles a sicrwydd) - digon o ofod, rhyddid o fwlio, amddiffyniad rhag y tywydd, gwely glân, awyriad da, mynediad i borthiant a dŵr
- Diogelwch y ffermwr a rheolaeth rwydd - mynediad dynol hawdd i'r anifeiliaid (ac i ddianc), golau er mwyn gwneud archwiliad yn hawdd, cyfleusterau trafod diogel, mynediad i beiriannau i fwydo a glanhau.

Nodweddion

- System Letya - cyfaddasrwydd, symlrwydd, hyblygrwydd
- Lleoliad yr adeilad – symudiad aer, hygyrchedd

Math o adeilad

- Â tho neu heb do
- 'Cwrelau' sglodion pren
- Adeiladau confensiynol
  - llawr delltog
  - cuddyglau

- llociau neu ierdydd gwellt

Iechyd a lles – yn enwedig niwmonia

- Awyriad – digon o ofod aer, crib agored, gyda chyn lleied â phosibl o lwch ychwanegol o wellt a phorthiant
- Maint y grŵp – wedi eu cydweddu
- Cwarantîn

Porthiant a dŵr – storfa borthiant a gofod porthi

Diogelwch trafodwr – mynediad, trafod a llwytho

ADNODDAU

EBLEX (2009) EBLEX Beef BRP Manual 3 – Improving Cattle Handling for Better Returns

EBLEX (2010) Beef Briefing – 10/08 – Putting the priority on bedding management

Farming Connect (2010) Ventilation for Pneumonia control March 2010

HSE (2006) Handling and Housing Cattle Agriculture Information Sheet No 35

GWEITHGAREDDAU DYSGU

Ymarferiad - EBLEX Beef BRP Manual 6 – Better Housing – Spot the faults – p12 OR as per sheep building Farmers Weekly Dec 31 2010 p40